

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การปรับตัวของผู้อพยพในกรุงเทพมหานคร
กรณีศึกษาชุมชนแออัดเชื้อเพลิงพัฒนา

(Adjustment of migrants in Metropolitan

Bangkok : a case Study of Chueplerng

Pattana Slum Area)

ชื่อผู้เขียน

นายอติทยา นวลศรี

(Mr. Atitaya Nualsri)

แผนกวิชา/คณะ

คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ดร. สดสวาท กิจโรจน์

ปีการศึกษา

2527

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องการปรับตัวของผู้อพยพในกรุงเทพมหานคร กรณีศึกษาชุมชนแออัดเชื้อเพลิงพัฒนา มีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะศึกษาถึงแบบแผนการปรับตัวทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของผู้อพยพและปัจจัยด้านภูมิหลังทางสังคมที่อาจมีความสัมพันธ์กับการปรับตัวของผู้อพยพ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ หัวหน้าครอบครัวหรือภรรยาของผู้อพยพจำนวน 200 คน ซึ่งได้กลุ่มตัวอย่างจากผู้อพยพในชุมชนแออัดเชื้อเพลิงพัฒนา กรุงเทพมหานคร และเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ โดยใช้แบบสอบถาม

ผลการศึกษาพบว่า โดยทั่วไปแล้วผู้อพยพสามารถปรับตัวได้พอสมควร คือ

ด้านเศรษฐกิจ

1. ผู้อพยพส่วนมากสามารถหางานทำได้ภายในเวลาไม่นานนัก ถึงแม้อาชีพแรกของผู้อพยพมักจะ เป็นอาชีพระดับต่ำที่ขาดความมั่นคงแน่นอน

2. เมื่อเปรียบเทียบกับอาชีพแรกในกรุงเทพมหานคร อาชีพหลักในปัจจุบันของผู้อพยพปรากฏว่า ผู้อพยพประมาณหนึ่งในสามสามารถยกระดับอาชีพของตนให้สูงขึ้นได้ ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับระดับอาชีพหลักคือ เพศ ผู้อพยพเพศชายประกอบอาชีพหลักในระดับสูงมากกว่าเพศหญิง

3. ผู้ขายดินบางคนได้แก้ปัญหาความไม่มั่นคงแน่นอนของอาชีพด้วยการมีอาชีพรอง โดยที่เพศชายจะมีอัตราการมีอาชีพรองมากกว่าเพศหญิง และผู้มีอายุมากกว่าจะมีอัตราการมีอาชีพรองมากกว่า

4. ผู้ขายดินส่วนมากไม่เคยเปลี่ยนอาชีพเลย ผู้ขายดินเพศชายมีอัตราการเปลี่ยนงานมากกว่าผู้ขายดินเพศหญิง และผู้มีการศึกษาสูงมีอัตราการเปลี่ยนงานมากกว่าผู้มีการศึกษาต่ำ

ด้านการปรับตัวทางสังคม

ผู้ขายดินส่วนใหญ่สามารถปรับตัวให้เข้ากับชุมชนที่ตนอาศัยได้ในระดับปานกลาง รองลงมาคือ สามารถปรับตัวได้สูงและสามารถปรับตัวได้ต่ำตามลำดับ จากการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์กับปัจจัยภูมิหลังทางสังคมพบว่า ผู้มีการศึกษาสูงกว่าสามารถปรับตัวทางสังคมได้ดีกว่า ผู้มีแรงจูงใจที่จะอาศัยอยู่ในชุมชนสูงกว่าสามารถปรับตัวทางสังคมได้ดีกว่า และผู้ที่ตั้งบ้านเรือนอยู่ในเขตชั้นในของชุมชนสามารถปรับตัวทางสังคมได้สูงกว่าผู้ที่ตั้งบ้านเรือนอยู่ในเขตชั้นนอก